

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksen arviointiraportti

Annika Bussman

19.12.2022

KIITOS!

- KIITOS Karville ja Hannalle!
- Monipuolinen ja kattava arviointi
- Luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyi OKM:lle 2018, neljä kokonaista lukuvuotta takana
- On jo ehditty ottaa uusi tehtävä haltuun ja myös kehittää tehtävää edelleen
- Koulutuksen kehittäminen on pitkäjänteistä työtä

Yleisiä kommentteja

- Luku- ja kirjoitustaidon hallitseminen on aikuiselle ihmiselle kaiken perusta, perusta joka avaa ovet yhteiskuntaan ja sosiaaliseen elämään – tämä monen opiskelijan kertomana selvityksessä
- Yhteiskunnallamme ja meillä Suomalaisilla on paljon tehtävää, jotta meidän uusi väestö kotiutuisi onnistuneesti Suomeen ja oikeasti kokisivat olevansa osa meitä kaikkia. Siihen ihan jokainen tässä maassa voi vaikuttaa
- Erittäin tärkeää on kehittää myös oppilaitosten ulkopuolella tapahtuvaa elämää siten, että kohtaamiset ihmisten välillä lisääntyisivät, kielen käytön ja harjoittamisen mahdollisuudet arjessa kasvaisivat ja yhteisöihin kuuluvuuden tunne kasvaisi

Yleisiä kommentteja

- Arvioinnin suosituksissa kaikille tahoille tehtävänsarkaa
- Erityinen kiitos kappaleiden lopussa olevista hyvistä käytänteistä, näistä saa paljon vinkkejä kehittämiseen!
- Selvityksestä käy ilmi kohderyhmän moninaisuus ja myös se, että tehtävän jakaminen kahden oppilaitosmuodon välille on toteutunut siten, kuin oli ajateltu
- Aikuisten perusopetuksessa on nuorempaa kohderyhmää ja vst:ssä hyvin moninainen kohderyhmä, jolle vst:n joustomahdollisuudet ovat erittäin tärkeitä. Joustomahdollisuuksia, joita myös tulee hyödyntää mahdollisimman laajasti. Lähtökohtana tulee olla opiskelijan tarve.
- Kohderyhmän moninaisuudesta ja tarpeista johtuen, erilaisten lukujen keskiarvot eivät anna sitä todellista kuvaa tilanteesta varsinkin vst:ssä, kuten myös selvityksessä on todettu. Esim. osa-aikainen koulutus ja yksi lukuvuosi: 10 tuntia viikossa = 340 tunnin kurssi, 6 tuntia viikossa = n. 200 h

Suosituksset

- Maksuttoman koulutuksen mahdollisuuden kytkös kotoutumissuunnitelmaan
 - OKM:n keskeinen ja ensisijainen tavoite on saada tämä kytkös purettua
 - Vaatii poliittista tahtoa ja määrärahojen lisäystä valtiontalouden julkiseen suunnitelmaan
- Osaamisen arvioinnin kriteerit ja menetelmät
 - Opetussuunnitelmaperusteiden – ja suosituksen kehittäminen
 - OKM:n vastuulla ja työlistalle laitettava
 - Henkilöstökoulutukset ja oppimateriaalit

Suosituksset

- Ohjauksen ja tiedonsiirron kehittäminen
 - Toimivien järjestelmien kehittäminen. **Koulutustoimijoiden ei tulisi joutua käyttämään kohtuuttomasti aikaansa tähän, vaan keskittyä laadukkaan koulutuksen järjestämiseen**
 - Erittäin tärkeä, että luku- ja kirjoitustaidottomat ohjataan nimenomaan alusta alkaen lukutaitokoulutukseen, eikä liian vaativaan koulutukseen. Liian vaativaan koulutukseen ohjaamisesta tulee palautetta eri kanavista ja myös tässä arvioinnissa
 - **Yhteistyön kehittäminen keskiössä. Opettajien näkemyksiä ja arvioita oikean tasoisesta koulutuspaikasta on tärkeä kuulla.**

Suosituksset

- Hitaat oppijat ja oppimisvaikeudet
 - Kaikki tarvitsevat yhteiskunnassa jonkin asteista luku- ja kirjoitustaitoa
 - Mikäli oppiminen ei kertauksista huolimatta etene olisi tarve näille henkilöille kehitetylle muulle toiminnalle yhteiskunnassa tai työelämässä. Toiminta, joka antaisi mahdollisuudet henkilölle kohdata suomalaisia ja harjoitella kielitaitojaan ja olla osana yhteiskuntaa.
 - Oppilaitos ei voi olla ainoa paikka, jossa kohdataan ihmisiä ja josta pidetään kiinni oppimistuloksista huolimatta, koska ilman sitä ei ole mitään.

Suosituksset

Hitaat oppijat ja oppimisvaikeudet, jatkuu

- Valtionosuujärjestelmä on kaikissa koulutusmuodoissa laskennallinen ja ylläpitäjä/järjestäjä saa tililleen kokonaissumman kuukausittain, jonka jakamisesta eri koulutuksiin tämä myös päättää. Ei ole olemassa mitään rahoitusinstrumenttia joka takaisi rahoituksen lisiä tehtävään tai toiseen. Rahoitus perustuu keskimääräisiin kustannuksiin ja ylläpitäjän/järjestäjän tulee arvioida mihin koulutukseen on osoitettava enemmän rahoitusta ja mihin vähemmän rahoitusta kokonaispotista. Keskiarvo ei toimi, eikä ole tarkoitettukaan samaksi normiksi kaikille koulutuksille riippumatta niiden luonteesta.
- Vapaa sivistystyö koulutusmuotona mahdollistaa joustavien ratkaisujen rakentamisen hitaille oppijoille
- **Kerrattujen kurssien rahoituksen eston linjaus poistetaan aikuisten perusopetuksessa 1.1.2023 lukien.**

Lopuksi

- Hyvän kotoutumisen eteen on tehtävä jatkuvasti ja paljon työtä
- Laadukas koulutus on osa sitä, mutta kokonaisuus on huomattavasti suurempi: kantaväestön kohtaamiset, yhteiskunnan jäseneksi tuleminen, työelämään tutustuminen ja työllistyminen jne. Tehtävän sarkaa oppimisen ja oman elämän hallitsemisen edistämiseksi riittää ihan jokaiselle Suomessa asuvalle. Ellei muuta niin aina on hyvä tarkastella omia asenteitaan ja avoimuutta sosiaaliseen kanssakäymiseen. Koulutuspuolen vastuu on suuri, minkä myös tämä arviointi osoittaa. Kiitollisuudella otamme arvioinnin vastaan.
- **Tästä on hyvä jatkaa kehittämistä!**

Kiitos